МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЧЕРКАСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ БОГДАНА ХМЕЛЬНИЦЬКОГО
ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«УНІВЕРСИТЕТ БАНКІВСЬКОЇ СПРАВИ»
Academia de Studii Economice a Moldovei
(Chişinău, Moldova)
University of National and World Economy
(Sofia, Bulgaria)
Institute of Corporative Security Studies
Center for Information Security
(Ljubljana, Slovenia)
Tecnológico de Monterrey, ITESM
(Monterrey, Mexico)
Akademia Górniczo-Hutnicza im.
Stanisława Staszica w Krakowie
(Krakow, Poland)
Francisk Skorina Gomel State University
(Gomel, Republic of Belarus)

Матеріали
МІЖНАРОДНОГО ФОРУМУ З БЕЗПЕКИ
(INFOS-2017)

МНПК «**Перспективи управлінської діяльності суб'єктів господарювання в контексті економічної безпеки (MABEES)**»
МНТК «**Інформаційна та економічна безпека (INFECO)**»

25-27 травня 2017 року
Черкаси

УДК 330(447)
ББК 65.9 (4укр)
П 27

Рекомендовано вченою радою Черкаського національного університету імені Богдана Хмельницького
(протокол № 7 від 12 травня 2017 року)

Рецензенти:

Шемаєва Л.Г., *д.е.н., професор*
Ревак І.Г., *д.е.н., доцент*

ISBN 978-966-920-202-4

П 27 Перспективи управлінської діяльності суб'єктів господарювання в контексті економічної безпеки: Матеріали міжнародного форуму з безпеки, Черкаси, 25-27 травня 2017 р.– Черкаси: вид-во ПП Чабаненко Ю.А., 2017. – 288 с.

Матеріали конференції висвітлюють актуальні проблеми управління економічною політикою держави та суб'єктів господарської діяльності в контексті економічної безпеки. Збірник рекомендується для студентів, аспірантів, викладачів, науковців, а також фахівців-практиків, які цікавляться питаннями економічного розвитку держави та суб'єктів господарської діяльності з позицій економічної безпеки.

УДК 330(447)
ББК 65.9 (4укр)

Редакційна колегія вважає за доцільне повідомити, що не всі положення і висновки окремих авторів є беззаперечними. Разом з тим, вважає можливим їх публікацію з метою обговорення.

ISBN 978-966-920-202-4

Вибір засобів розробки (.Net Micro Framework, Universal Windows Platform, Java Micro Edition) цілком залежить від уподобань розробника програмного забезпечення.

Список використаних джерел:

1. *Знакомство с .Net Micro Framework. [Режим доступу]: https://geektimes.ru/post/253684/*
2. *Intro to the Universal Windows Platform. [Режим доступу]: https://docs.microsoft.com/en-us/windows/uwp/get-started/universal-application-platform-guide*
3. *Shildt H. Java: The Complete Reference, 9th edition. / H. Shildt. – Redwood City: Oracle press, 2016. – 1377c.*
4. *Сайт компанії Oracle [Режим доступу]: Oracle.com/java/*

Омельяненко В.А., *к.е.н.*
Сумський державний університет

ОСНОВИ НАУКОВО-АНАЛІТИЧНОГО ПІДХОДУ ДО УПРАВЛІННЯ БЕЗПЕКОЮ НАЦІОНАЛЬНИХ ІННОВАЦІЙНИХ СИСТЕМ

В сучасних умовах при вирішенні завдань розвитку економіки ключове значення має технологічна безпека, що полягає у наявності ефективної інноваційної системи, що забезпечує відсутність критичної залежності від закордонних розробників, виробників і постачальників високотехнологічної продукції та врахування світових тенденцій, а також реалізує захисну функцію через розвиток відповідних секторів економіки.

Необхідність розробки науково-методичних підходів до управління безпекою національних інноваційних систем можемо проілюструвати глобальними трендами. Зокрема експерти Стенфордської бізнес-школи відзначають, що 80% компаній зі списку Fortune-500 в XX ст., прийшли з інноваційної та технологічної галузей та витіснили традиційних ресурсних гігантів, що в першу чергу свідчить про зміну глобальних соціо-економічних трендів.

В рамках даного дослідження безпеку структурно-складних національних інноваційних систем доцільно розглядати як такий стан, коли дія зовнішніх та внутрішніх факторів не призводить до погіршення стану системи або до неможливості її функціонування й розвитку відповідно до національних пріоритетів та стратегій [1; 2; 3].

Зазначений підхід суттєво розширює завдання факторного аналізу, оскільки враховує, що забезпечення безпеки має бути системним (комплексним) й відповідно включати цілий ряд підсистем забезпечення (науково-технічне, інформаційно-прогнозтичне, матеріально-технічне, кадрове, організаційне тощо), що мають функціонувати узгоджено через сукупність потоків різних видів (матеріальний потік, потік енергії, потік інформації, зміна станів). З цієї точки зору структуру системи можемо розглядати як сукупність обмежень на потоки в просторі і в часі.

Відзначимо, що кожна підсистема в даній схемі виконує власні специфічні функції. При цьому взаємодія між різнорідними підсистемами реалізується шляхом обміну даними або доступу до інформаційних ресурсів

(базам даних). Взаємодія по даному принципом найбільш часто зустрічається та дозволяє поєднувати практично самостійні підсистеми в інтегроване проблемно-орієнтоване середовище.

Відтак необхідність аналізу, удосконалення існуючого та розробки нового інструментарію оцінки безпеки обумовлена тим, що чим складнішою є система та зв'язки в ній, а також чим більше в ній елементів, тим більшою є потенційна небезпека (небезпеки) й відповідно складнішим є процес аналізу та прогнозування її стану. Цей висновок повною мірою можемо віднести й до інноваційних систем, що потребують ефективних комунікацій з економікою та визначення відповідних стратегій розвитку на основі розуміння місця країни (фактичного та бажаного) в глобальній економіці за наявних ресурсних можливостей.

Відтак ми приходимо до розуміння, що інноваційний розвиток – це процес, який у значній мірі залежить від вибору конкретних варіантів технологічних змін. Також варто враховувати й оптимізацію національної інноваційної стратегії за організаційно-економічними механізмами, що мають забезпечувати системну інтеграцію трьох типів субстратегій:

1) національне лідерство в системних технологіях,

2) партнерська участь в кооперації з провідними фірмами та лідерство в галузевих базисних технологіях,

3) партнерська участь в базисних технологіях для виробництва окремих компонентів кінцевого продукту.

Найбільш складною для формалізації частиною аналізу безпеки інноваційних систем є складання сценарію (сценаріїв) небезпечного стану. Для вироблення рекомендацій щодо системи активного захисту від переходу в небезпечний стан, під яким ми пропонуємо розуміти втрату конкурентоздатності та виникнення загроз в залежних від інновацій підсистемах економіки, доцільний не простий перебір як можна більшого числа умов, а рух від малого до більшого – від мінімального набору умов або характеристики найбільш значимого елемента («ядра» системи) до включення додаткових обставин та підсистем, які додаються до «ядра» (тобто в рамках проектування технологічного пакета).

Для ідентифікації загроз інноваційній системі ми пропонуємо використовувати технології форсайту, що являє собою систему методів експертної оцінки стратегічних напрямків соціально-економічного та інноваційного розвитку на міжнародному та національному рівнях, виявлення технологічних проривів, здатних вплинути на економіку й суспільство в середньо- та довгостроковій перспективі.

Мінделі Л.Е. [4] відзначає, що для цілей управління потрібно постійно проводити моніторинг світового рівня розвитку всіх областей життя, у першу чергу науки і технологій як основи всіх інших напрямків розвитку. Крім того, необхідність виявлення загроз національної безпеки ставить перед наукою найважливіше завдання оцінки ступеня їх небезпеки. Відтак необхідно створити та постійно удосконалювати (актуалізувати) систему індикаторів національної безпеки та визначення граничних значень для кожного з обраних

показників для того, щоб своєчасне запобігання загроз не вимагало зайвих засобів і при цьому забезпечувало всі інші аспекти безпеки країни.

Для завдань моніторингу особливості та основні характеристики техніко-технологічного прогресу можуть бути розглянуті на трьох рівнях [5, С. 1360]:

– мікрорівень – безперервне відновлення моделей і модифікацій продукції, удосконалення її параметрів на базі поліпшуючих інновацій – короткостроковий цикл;

– мезорівень – зміна поколінь техніки, відновлення активної частини основних фондів, що відбувається з періодичністю приблизно в десять років з тенденцію до скорочення цього періоду;

– макрорівень – розгортається на основі кластера базових інновацій та включає зміну лідируючих технологічних укладів й етапів розгортання технологічних способів виробництва.

Таким чином, національна безпека має бути забезпечена через формування конкурентоспроможної в глобальному масштабі національної інноваційної системи шляхом проектування інституційно-інноваційного середовища, що буде відповідати глобальним трендам, підвищувати попит на інновації та збільшувати ефективність сектору генерації знань.

Список використаних джерел:

1. Омельяненко В.А. Науково-методичний підхід до аналітичного забезпечення проектів розвитку технологічних систем // Управління проектами та розвиток виробництва. – 2016. – № 2 (58). – С. 18–26.

2. Omelyanenko V. Innovation priorities optimization in the context of national technological security ensuring // Marketing and Management of Innovations. – 2016. – № 4. – pp. 226–234.

3. Omelyanenko V. Technology package optimization in space industry in case of integration into the global value chain // GISAP: Economics, Jurisprudence and Management. – 2016. – № 10. – pp. 10–13.

4. Миндели Л. Э. Обеспечение национальной безопасности в сфере науки, технологий и образования // ЭТАП: Экономическая теория, Анализ, Практика. – 2012. – № 1.

5. Попов М.Е. Технология и ее роль в инновационном развитии общества // Вестник ДГТУ. – 2011. – Т. 11, № 8, Вып. 2. – С. 1556–1371.

Поковба Д.В., *студент,*
Черкаський національний університет імені Богдана Хмельницького
Коваленко В.В.*, к.т.н., с.н.с.,*
Заступник начальника Українського
науково-дослідного інституту цивільного захисту

ІНФОРМАЦІЙНА БЕЗПЕКА: СУТЬ, МЕТА ТА ЗАВДАННЯ

Інформаційна безпека (згідно з законодавством України) – стан захищеності життєво важливих інтересів людини, суспільства і держави, при якому запобігається нанесення шкоди через: неповноту, невчасність та невірогідність інформації, що використовується; негативний інформаційний вплив; негативні наслідки застосування інформаційних технологій; несанкціоноване поширення, використання, порушення цілісності, конфіденційності та доступності інформації [1].

МАТЕРІАЛИ
МІЖНАРОДНОГО ФОРУМУ З БЕЗПЕКИ (INFOS-2017)

МНПК «**Перспективи управлінської діяльності суб'єктів господарювання в контексті економічної безпеки (MABEES)**»
МНТК «**Інформаційна та економічна безпека (INFECO)**»

25-27 березня 2017 року

Технічний редактор Чабаненко Ю.А.
Оригінал-макет підготувала Горячківська І.В.

Підписано до друку «10» травня 2017 р.
Формат 60х87/16. Папір офсетний
Гарнітура Times New Roman.
Друк різографічний. Ум. друк арк. 17,34
Наклад 300 прим. Замовлення № 515

Видавець: Чабаненко Ю.А.
Свідоцтво ро внесення до Державного реєстру вмдавців
Серія ДК №1898 від 11.08.2004 р.
Україна, м. Черкаси, вул.. О. Дашкевича, 39
Тел.. (0472) 45-99-84
E-mail: office@2upost.com

Друк: Чабаненко Ю.А.
Україна, м. Черкаси, вул.. О. Дашкевича, 39
Тел.. (0472) 45-99-84
E-mail: office@2upost.com